

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vákár L. könyv- és papírkereskedése Csíkszereda,
hová a lap szállítási részét illető minden közlemény,
valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.
— Telefon hívószám 20. —

FOSZERKESZTŐ:
Dr. FEJÉR ANTAL
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. ELTHES GYULA

Megjelenik minden szerdán.
Előfizetési ár: Egész évre 12 kor. (Külföldre 16 K.)
Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak.
Kéziratok nem adatkak vissza.

A háboru.

A kontinentális harcterek véres küzdelmeinek fokozódó hevessége sem csökkentheti azt a közérdeklődést, melylyel az e hó 18-án hivatalosan is megkezdődött angolországi blokádot három világrész népei kísérik. Az angolok ugy tesznek ugyan, mintha nem kellene tartaniok a veszedelemtől, de már a blokádnak első napján Cherbourg közelében elsüllyesztett francia gőzösnek a sorsa is igen komoly intelem a német körülzárlási miveletet lekicsinyítő ententének.

Ha Németországnak két hónapig, vagy legalább 3—4 héten keresztül sikerül Angliát elzárni a külvilágtól, a megfelelő készlethiányok miatt rettentő társadalmi forrongásnak lehet az okozója a keletkező drágaság. Nem éppen biztató körülmény, hogy veszedelem elhárítására, vagy legalább is jelentékeny mértékben való csökkentésére a Nelsonok és a Pittek utódai külön mentő eszmét nem képesek produkálni mint a semleges államok kereskedelmi lobogóinak bitorlását és a mechanikus utánzását mindazoknak a rendszabályoknak, melyekkel a semlegesek ezen illojális eljárással szemben a színeiket és becsületüket biztosítani iparkodnak.

Annál helytelenebb, hogy Amerika, csak azért, hogy a kiűnő tiszteletet el ne veszítse, nem lép fel Angliával szemben azzal az erélylyel, melylyel nemcsak a maga, de a kisebb tengeri államok lobogóját is megvédhetné. Amerika még mindig elejét vehetné a fenyegető bonyodalmaknak, ha legalább most, miután a német válaszjegyzékből teljesen megismerhette a helyzet komolyságát, határozottan tiltakoznék az amerikai lobogó illetéktelen használata ellen. Anglia, mely Amerika barátságára és az amerikai behozatalra most annyira rá van szorulva, bizonyára sietne megváltoztatni sérelmes intézkedéseit, ha az Egyesült-Államok kellő energiával követelnék ezt a reparációt. Amerikának mint Anglia és az entente hatalmak főhadiszállítójának annyi békés fegyver áll a rendelkezésére akarata keresztülvitele céljából, hogy a komoly konfliktustól vagy éppen fegyveres szembehelyezkedéstől nem kell tartania.

Am, ha az amerikaiak még ideiglenesen sem tudnának a méltányosság

álláspontjára helyezkedni, akkor maguknak tulajdonítsák, ha a németek nemzeti érdekeiket és a germán faj ragyogónak ígérkező jövőjét fölébe helyezik az amerikaiak mértéket nem ismerő kapzsiságának.

A szárazföldi harcokról szólva az entente hatalmak újabb vereségéről kell beszámolnunk. A recordot ezuttal is az orosz henger érte el azzal, hogy az e héten effektuált visszafelé való hengerlés újabb háromszázezer emberébe került az orosz cárnak. Az orosz hadsereg mindkét szárnyát ugyanis katasztrófális vereség érte. A Mazuri tavak mellett Hindenburg másod izben is döntő csapást mért az oroszokra, 100,000 fogoly mellett 150 ágyu, rengeteg géppuska, lőszerkocsi és rengeteg egyéb zsákmány hirdeti a német győzelem jelentőségét.

Vajjon mennyi lehetett hát a száma az orosz halottainak és sebesülteknek? De nem kevésbé dicső győzelmet arattak a mi hadaink is az orosz hadsereg balszárnya ellen a Kárpátokban és Galicziában. A Kárpátok ugyan nem a Mazuri tavak, melyek valóságos fogolycsinálásra vannak berendezve, de azért mi is vagy 40,000 oroszszal szaporítottuk a foglyaink számát. És átmenvén a Szerethen gyors tempóban elfoglaltuk Kolomeát, majd pedig a közben enyhére fordult időjárás ellenére a Pruthon is átkergettük az orosz. Olyannyira, hogy győztes hadaink ellenállás nélkül vonulhattak be Csernoviczba. Még csak az orosz centrum tartja magát, s Varsó miatt az orosz hadvezetés a végső elzártsággal védi a galiciai és Visztulamenti pozíciókat.

De az erősen megtépzott szárnyu orosz sereg centruma sem tarthatja magát sokáig. A napos idő ugyan ismét a muszkának kedvez, de lesz még hideg és fagy s majd járhatókká válnak megint az utak is. Akkor következik a szövetséges hadak győzelmeinek folytatólagos sorozata, mely meghozza számunkra az újabb diadalokat is. És hiába próbálkoznak az entente nyugati exponeensei a franciaországi és flandriai offenziva felújításával közvetett segítséget nyújtani az orosz szövetségesnek, a németek elég erővel rendelkeznek ahhoz, hogy ugyanakkor, mikor a keleti harctéren fojtogatják az orosz, a nyugati ellenfelek támadásait is szokott fölénylyel visszautasítsák.

Gazdasági csata.

Csíkszereda, február 23.

Most hagyta el a sajtót a T. Nagy Imre kir. tanácsos szerkesztésében megjelenő Csíki Gazda, mely tartalmas, gazdag számában hazafiságtól duzzadó lelkes szavakkal fordul Csík vármegye gazdaközönségéhez. A szerkesztő vezető cikkében hatványozott munkára szólítja fel az itthonmaradt gazdákat, az öregeket, az asszonyokat, a gyermekeket, hogy harcra keljünk „az ellenséges népek azon fenyegetésével, mely vitéz hadseregeink s azok itthonmaradt testvéreinek kiéheztetésével szándékozott azt a csatát megnyerni, — melyre a harctéren nem képes.”

A vezető cikk foglalkozik Fejér Sándor alispánnak Csíkvármegye közönségéhez intézett ismeretes hazafias felhívásával, melyet cikke végén szószerint közöl.

A bevezető sorok e nehéz időkben különösen érdemesek arra, hogy alább szószerint közöljük. A cikkben T. Nagy Imre ismert nyíltsága és őszintesége nyilatkozik meg, mely soha sem téveszti el hatását, mert mindig igaz érzéstől fakad, az észhez szói és a hazafiságra appellál.

„A csatatéren folyó véres küzdelmek elismerést és dicsőséget biztosítottak a magyar fegyvereknek. Az ősi erényeinkben való bizalomnak meg kell szilárdulnia itthon a vérell védett békés földön is. E végből harcra kell keljünk az ellenséges népek azon fenyegetésével, mely vitéz hadseregeink s azok itthon maradt testvéreinek kiéheztetésével szándékozott azon csatát megnyerni, melyre a harctéren nem képes.”

A békés gabonaföld jövődjé termésére terelődik a csatatér, hol nekünk itthon maradtainknak, kapával, kaszával, sarlóval, ekével kezünkben kell a harcot felvinnünk és védekeznünk a gonosz szándék ellen.

Földművelési miniszterünk vezetése alatt csatasorba kell állnunk és mindent elkövetnünk arra, hogy ne csak a vetés alá kerülő barázdákból ne maradjon egy is vetetlen és megműveletlen, hanem a szokásos ugar-határból is fogjunk vetés alá és kényszerítsünk termésre annyit, a mennyit csak megfosszított erőnkkel bírunk.

Rendkívüli állapotok, rendkívüli intézkedésekre kényszerítettek, mi miatt meg kell hajolnunk a közszükség követelte intézkedések kényszerének.

Ne sokat tanácskozzunk, hanem sietve tegyünk, hogy a vármegyénk vezető férfiai által megállapított irányelvek szerint kiadott alispáni rendeletnek szigoruan megfelelhessünk.

Minden község gazdaközönsége sürgősen állapítsa meg azon területet, melyet a folyó tavazson a nyomás területből vetés alá kíván fogni. Azon tul minden gazda készüljön a nagy csatára, melyre készen kell állnia, s melyet megvívni hazafiai kötelessége. Fogjuk be a tehenet, a csikót, a tinót! Elezzük az ekévasat, hogy vágja fel a gyepet! Álljanak munkába az öregek, asszonyok, a gyermekek, hogy a marhátn szomszéd, rokon, jóbarát, sőt még az idegen földje se maradjon műveletlen és bevetetlen!

Sámson Manó uri szabó cég Kolozsvárt Egyetem-u. 1. sz.
New-York szállodával szemben.

Vidéki t. megrendelőinek szives meghívásra saját költségen készséggel bemutatja legújabb divatkelmék mintáját. Izléses és pontos kiszolgálás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek!

Aki saját földének művelését sem rokonsága, sem ismerősei útján nem tudná biztosítani, nyomban jelentkezzék a községi előjárásnál, hogy annak módjában legyen idejében intézkedni!

Most nagy célokért vesszük fel a küzdelmet s azt nem akadályozzák egyes apró személyes akadékoskodások. Minden tehetségünket a nagy közérdek szolgálatának kell szentelnünk, mely érdek nem ismeri és nem szabad ismernie a tulhajtott magánérdek fortélyait s nem respektálja csendes viszonyok minden apró-cseprő intézkedéseit."

A duklai orosz katasztrófa.

A most folyó gigászi küzdelemben bennünket, magyarokat természetesen legjobban az érdekel, hogy a „Kárpátok szent bércéről“ mikor verik már ki az oroszokat olyan véglegesen, hogy oda többet be ne merészkedjenek.

A legutóbbi duklai ütközet, a melynek arányai előre nem sejtett méretűek voltak, — mintegy megpecsételte a kárpáti orosz betörések sorsát. Azért általános érdekű az a leírás, melyet erről a példátlanul véres küzdelemről Adelt Leonhardt közölt a Berliner Tageblattban.

A drámai érdekességű mozzanatokban bővelkedő leírás a következő:

— Egy hétig időztem a duklai harctér frontján. Az előretörést ezen a ponton, a hol az orosz kárpáti front és a nyugatgalíciai északdéli front tompa szögben összefolynak, január folyamán az ott csoportosított orosz erők megerősítésével készítették elő. Egyidejűleg a nyugatról határos hágók megmászását erőszakolták, hogy Zboron át a bártfai völgyet megszállhassák. Az osztrák-magyar hadsereg tüzésével elzárta az utvonalat és az oldalt fekvő dombláncolatokat kedvező fedezékekkel ellátott rajvonalokkal szállotta meg.

Január hó 28-ának reggelén az osztrák magyar nyugati szárny fedezékétől ötven lépésnyire orosz hadoszlopok váltak ki a közből. Egy másik orosz hadoszlop megkerült egy osztrák-magyar dandárt a jobboldalon és benyomult az osztrák-magyar csapatok által megszállt Lipna községbe. Az orosz osztag mögött egy osztrák-magyar százados ötven emberével elzárta a völgyet és ezzel elvágta a visszavonulás útját.

Az osztrák-magyar rajvonatok közelükbe engedték a támadókat és ekkor gyorstüzelésbe fogtak, — a mit gépfegyverek és két aknavető támogattak. A hatás irtóztató volt. A támadó orosz oszlopokat, mintha egy hatalmas sarló tarolta volna le; sűrű tömegekben hevertek a havon, a mit a vér pirosra festett. Látszólag mindenki elpusztult itt, vagy halálosan megsérült, de néhány óra múlva sokan sértetlenül tápáskodtak fel. Ezek moccani

se mertek és emelt kézzel kegyelemért esedeztek.

Ezenközben két előreküldött osztrák-magyar század négy ellentámadással megrohanta az ellenséges hadállásokat és négyszáz orosz, köztük két alezredest fogott el. Estefelé a a derék déltájerok és szlovének intéztek rohamot. Az oroszoknál a halottak és sebesültek száma a másfél ezret is meghaladta. — A foglyok számát a nagy csata estéjén ezerháromszázban állapították meg. Utóbb az őrszolgák meg sok foglyot kísértek be; számosan önként adták meg magukat. Én is láttam egy csoportot, mely eldobva fegyverét, az ismert módon jelentkezett.

Egy héttel utóbb az oroszok a középső hegynyeregről ismét megkísérlették meglepetésszerű támadásukat. A ködös délután egyenként elhagyták a hegyeken lévő hadállásokat, úgy ereszkedtek le a völgybe. A osztrák-magyar megfigyelők már jól ismerték ezt a taktikát, a mivel az oroszok feltűnés nélkül eltolódást készítenek elő. A mieink tehát az egyetlen, Zboróba vezető utat könnyű és nehéz tüzéséggel zárták el és az oroszoktól ellepített völgyeket ágyútűzzel söpörték végig, mint utóbb kiderült, kitűnő eredménnyel. Az oroszok ezenközben támadásuk vonalát az utól nyugatra eső Kastelikvrch-nak nevezett erdős hegy felé irányították és ezzel késő este készültek el. A nagy hóvihárban, fagyban hasoncsuszva voltak kénytelenek vesztegelni, azonfelül a foglyok vallomása szerint három nap óta nem kaptak meleg ételt. — Reggelre teljesen kimerültek. Sokaknak közülök teljesen lefagytak a végtagjai, mások fel sem ébredtek halálos álmukból.

A mikor az oroszok parancsot kaptak a támadásra, nyakig süppedve a hóba, karjaikkal kalimpáltak, hatoltak előre, míg a meredek, bükkfával benőtt Kastelikvrch lábához értek. Az osztrák-magyar csapatok a hegyet lépcsőzetesen drótsövénnyel, ledöntött fakkal és fedezékekkel megerősítették és az ellenséget irtóztató puská- és gépfegyver-tüzeléssel fogadták. Az oroszok százával rohantak a hótól eltakart drótsövénybe, a hol lelőtték őket. Mások eljutottak a legalsó lövészárkhoz, de itt az oldalt elhelyezett gépfegyverek valamennyit elsöpörték.

Míg a Kastelikvrch északi lejtője ellen intézett támadás sok orosz céltalan feláldozását eredményezte, a kevésbé meredek nyugati lejtőn egyidejűleg jobboldalról hirtelen tulerők támadták meg csapatainkat. A harc elkésredettségét mutatják a széttörve ottheverő puskaroncsok és ruhafoszalványok. Végül sikerült a magaslatot visszahódítani.

A 198-ik orosz ezred, mely az északi erdőfedezékekből nyomult előre, teljesen megsemmisült. A 190, 192, 196. és 199-es ezredek is sokat szenvedtek. A hadifoglyok vallomása szerint, a kiknek kihallgatásánál jelen voltam,

a századok, melyek ezelőtt 130 emberből állottak, 30 emberrel tértek vissza az ütközetből. A 48-ik szibériai hadosztályból alig 600 ember tért vissza. Sebesületlen foglyot az én ottlétem alatt 930-at számláltak össze. Azóta 1500-ra emelkedett a számuk. Egy nagyobb orosz katonai osztagot, mely Alsó-Pagony-felé menekült, elértek a mieink és felszóllították, hogy adják meg magukat. — Vonakodásukra megkezdtek a tüzelést ellenük. Erre meg akarták magukat adni. Ekkor az orosz tüzéség saját katonái ellen megindította a tüzelést. — A legtöbbet elesetek. A gyalogságon kívül az orosz tüzéségnek is voltak veszteségei. A mikor egy orosz üteg roham közben a szerpentin uton lefelé haladt, a mi tüzéségünk tüze alatt teljesen megsemmisült.

Miután az orosz offenzíva a Dukla-terület mind a három pontján meghiusult, a gyalogsági harcot tüzéségi harc változta fel. — Az orosz tüzéség a helységtől északra hegyes szögben foglalt helyet a havas lejtőn. Nehéz osztrák-magyar tüzéség ágyuzta az orosz állásokat. A völgyben fekvő községet a gránátok felgyújtották. Az ott elhelyezett orosz parancsnokság és orosz csapatok menekülve hagyták el szállásaikat. — Megfigyeltem egy „treffer“, mely az orosz ütegekbe csapott le, mialatt egy municions kocsi a levegőbe repült.

A Kastelikvrch erdőszertűn kiépített északi lejtőjén, még mindig számtalan orosz halott lóg a drótsövénnyeken. Megmentésük teljesen lehetetlen, mert az oroszok minden közeledőre dühösen lözöldöznek. A sebesülteket, amennyiben még nem fagytak meg éjjel, halálos veszedelmek közepette szánkón szállították el.

Az országutak mentén ló és lovas szinte elmerülnek a hóban. A tüzéség részére az utakat hókékekkel tették szabadá, a gyalogság részére hegyi ösvényeket ásna. Helyenként lépcsőzetesen vágják ki az ösvényt. A legénység részére szükséges holmit és élelmet öszvérek ládáiban és főzőedényekben viszik fel a hegyre. A fehér hóköppönybe burkolt skic csapatokat bernáthegyi kutyák kísérik, a melyek élelmiszert megrakott szánkókat húznak. — A katonák a hágók hosszában számtalan földfedezékeket kis kályhakkal fűtik. Az előttük összehordott hóhegyekben gépfegyvereket és fényszórókat rejtettek el. Még messzebb, az előtérben vészharangokkal ellátott drótsövénnyek vannak.

A hideg ellen az osztrák-magyar csapatok kitűnően fel vannak szerelve. Nagyon praktikusak a kis báránypőr-muffok. A rajvonatok között elterülő részen vadkanokat és farkasokat láttak. Lipnánál egy őrszolgát leterített egy farkast, melyet odakuszó orosz őrszolgának nézett. Jellemző az oroszok elvakultságára, hogy egy orosz tisztnél lelt térképnek ez a felírása: Nyugati Oroszország. Ez Morvaországot és Alsó-Ausztriát ábrázolja, a hová még közel sem tudnak jutni.

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCÁJA.

Epizód a harctéren.

A fiatal asszonykát vágy szállta meg az ura után, ki már hat hónapja, hogy ott van az északi harctéren. Epekedő hangon irt leveleiben folyton arról ábrándozott: hogyan juthatna el szeretett társához. Végre a harctéri helyzet lehetővé tette a találkozást, mely alkalmat a menyecske megragadva, egy szép napon vonatra ült.

Képzelték mily nagy lehetett örömük a találkozásnál. Dehogy a nem mindennapi eseménynek hű képét tárjam az olvasó elé, a fiatal asszony, egy hozzám intézett levelének köztudomásra jutható részét híven lemásolom, amint következik:

Nem tudom én azt leírni, milyen boldogok voltunk! A hat hónapi szenvedés, aggodalom után végre láthattuk egymást. Milyen kevesnek adatott meg az, amit én csak Isten segítségével érhettem el. Dehogy az én drága kis uram így bírja a fáradságokat! Soha ilyen jól nem nézett ki, szép, egészséges, mint a makk! Olyan jól élnek, bőségesen megvan mindenük. Mi itthon sokkal több hiányt szenvedünk a háború borzalmaival is inkább rá érünk tépelődni, mint ők. Ott el van fűszalva mindenki! Ott nem gondolkoznak! — Ittennek hála, most már én is nyugodtabb vagyok; talán azért, mert ott közöttük olyan biztonságban éreztem magam, és láttam, hogy annyi ismerős, jóbarát van körülöttem.

Az ott eltöltött idő valószínűsége álomnak tűnik fel. Bár hírnék olyan tehetséggel, tudnám ottlalt olyképpen kezelni, hogy leírhasam a világban élő benyomásokat. Így azok csak a szívemnek örökös jó emlékei maradnak.

Lehetetlen beszámolni arról, amit átéltem; magában a találkozásunk olyan földöntúli boldogság volt, milyent talán csak az általunk siratott, holtak vélt megjelenése szerezhetett volna. Annál nehezebb volt az elválás — bár csak az én részemről; mert a kicsi uram úgy el van telve a jövőre nézve bizalommal, reménnyel, hogy szerinte: Ha Isten eddig megsegítette, most mikor tapasztalatokban gazdagabb, éppen nincsen oka félni. Ezután úgy mond: sokkal könnyebben fog menni minden! Oh! de meddig? — mikor lesz vége ennek az állapotnak, Istenem!?

Egy kedves epizódot írok le, mely különösebb érdeklődésre tarthat számot.

Egyik éjszaka, mikor kint voltam az ezrednél, a közelben alig három kilométernyire folyt a nagy ágyu- és puskatűz. — Egész éjjel hallottam és csodálatos, mégis nyugodt voltam, sőt tudtam aludni is. Egyszer csak arra ébredek, hogy közelemben énekelnek. — Ezen az éjszakán kétszer kaptam szerenádöt. Hát lehet-e ennél valami szebbet, fenségesebbet elképzelni? Nem messze tőlünk a halált osztogatták és nekem az igénytelen asszonykának, a hódolatukat, a szeretetüket ilyen alakban nyílvánítják azok, kik már másnap talán ép oly némák, olyan fehérek lesznek, mint azok a bajtársak, kik most tőlük pár ezer lépésre halálos sebbel ösztrozkadnak.

A megbatottságtól egész éjjel sirtam. Nem hiszem, hogy ennél szebb zenét asszony hallhatott! És nem parancsszóra zendült meg; ez a szeretet félreismerhetetlen megnyilatkozása volt.

Látogatás a harctéren.

Édes, kicsi urát
Olyan rég nem látta
Elment hát, az asszony
Elment ő is.

Reá akadt s mikor
Egymásra borultak:
Az öröme tiszta
Kristály könnyi hulltak.

Nem költői eszme
Levélből olvastam,
Puskaporszag minden
A honnan azt kaptam,
Nem száll oda vissza
Feszket rakni fecske,
Bokor sincs a melyen
Biztos helyet lenne.

Éjjel-nappal dörög
Rémesen az ágyu,
Mondják, hogy a gyáva
Hangjától lesz bárgyu,
Mégis megnyugodva
Szendereg az asszony,
Hisz az ura mellett
Mi lehetné vajjon?

Hú bajtársak csöndben
Közel lopózkodnak,
Lágyan zsongó hangon
Szép nótába fognak.
Mi szülte a kedvet?
Mi? — a dalolásra
Ott, hol pusztítant
Jár az Isten átka.

Asszony! ki most ugy-e
Érzed gyöngésséged?
Büszke lehetsz! látod —
Meghódolnak néked.
Mint az éltetadó
Örök tiszta forrás,
Szomjazókat vonzasz,
Bátortól nagy —

Egy székely asszony küzdelme a veszett kutyával.

Csikszereda, 1915. február 21.

Sólyom Istvánné szül. Molnár Anna gyermekülényfalvi 28 éves községi bába január 12-én este 6 órakor egyik betegéhez indult, mikor a község főutcáján egy veszett kutya ráugrott és balkarjába harapott. A megrémült asszony torkaszakadtából segítségért kiabált, de senki sem volt a környéken, ki segítségét meghallotta és segítségére sietett volna.

A kétségbeesett asszony emberfeletti erővel hasztalan akarta a balkarját marcangoló kutyát lerázni magáról, a megdühödött hatalmas komondorral nem bírt.

Rémületében teljes erejével megragadta a veszett eb egyik fülét, míg megsebzett balkarjával nehéz viaskodás után sikerült a kutyát úgy megfordítani, hogy mindkét kezével megragadhatta füleit, melyeknél fogva magasra emelte a tehetetlenségében tájtéko állapot. A bátor asszony most már végső erejét összeszedve, füleinél fogva és a levegőben tartva a mintegy 300 lépésnyi távolságra levő fogyasztási szövetkezetig vonszolta támadóját, hol szakadatlan segítykiáltásaira kirohantak az utcára az emberek. A segítségére siető emberek a veszett állat nyakát erős kötéllel átkötötték úgy, hogy a kötél jobbra és balra is kellő távolságban megfogható volt.

E hosszabb művelet alatt a bátor asszony végig füleinél fogva maga tartotta kezében a dühös állatot. A művelet után az összeverődött emberek kétfelől megfogták a kötelet és a megkötözött kutyát egy lövéssel ártalmatlanná tették.

A súlyosan megmart Sólyom Istvánné Budapestre a Pasteur-intézetbe utazott, hol veszettség ellen beoltották.

A következő napon Révész Gyula m. kir. állategészségügyi felügyelő kiszállott a helyszínre, az agyonlőtt ebet felboncolta és kétségtelenül megállapította a veszettséget.

A bátor asszony már jól van és hihetőleg semmi nyoma sem marad hátra páratlan, vitéz küzdelmének.

Aranyat vasért.

A „Csikvármegyei Augusztus gyorssegély-alap” központi ügyvezető bizottságához beküldött arany és ezüst ékszerek, tárgyak és készpénz adományokhoz még a következők adakoztak:

632. Mayer Miksáné Ditró 1 drb kigyóalaku aranyozott ezüst karkötő.

633. Özv. Lukács Jánosné Ditró 1 darab ezüst rövid óralánc és 1 pár arany fülbevaló az egyikben 1 drb fehér kő.

Ne feledd el soha
A borzalmast, szépet!
Órizz szentségképp a
Történelmi képet.
Azt, a melyik talán —
Sötét színnel festve,
Képzeld dicsőségünk
Babér keretébe.

Székely Albertné.

Harci dal.*)

Masiroz a népfelkelő ezred,
Abban megy az egész székely nemzet,
Dicsőségért mennek a harctérre
Főnyt hozni a székely-magyar névre.

Ősz királyunk, béke nagy embere,
Te szólítál harci fürgetegbe,
Elmegyünk mi életre-halálra,
Ősz királyunk harci táborába.

A székelyek régi nagy hűséggel,
Királyért, hasáért halnak ha kell,
Mert azt immár ország-világ tudja
Hogy a székely király katonája.

Vilmos császár derék ügyes ember,
A székelynek ily szövetséges kell,
Ne félj Vilmos, megvédünk mi téged,
Szótvágjuk a muszkát mint a retket.

Bárdolatlan buta muszka-népség,
Szépországunk határát átlépték,
Jussatok csak puskánk elejébe
Megtanítunk mi majd becsületre.

*) A csiki és udvarhelyi székely népfelkelőknek a harctéren szerzett eszen köszönetét harci dalát most vettük késhes.

634. Vértes Lajos polg. isk. igazgató Ditró, 3 drb arany gyűrű kő nélkül.

635. Vértes Lajosné Ditró, 1 darab arany brosz, 1 drb fekete kereszt, 4 drb különböző fülbevaló, 12 drb apró arany és ezüst törmelék.

636. Klepiczky József és neje Ditró 1 drb női arany gyűrű korálkővel és 1 darab arany kereszt.

637. Özv. Lőrincz Dávidné Ditró 1 pár arany fülbevaló.

638. Várteréz Katinka Ditró, 1 drb arany gyűrű macskaszem kővel.

639. Szóts István Ditró 1 drb ezüst cigarettaszopka ezüsttartóval.

640. Szóts Istvánné Ditró 1 drb női arany gyűrű veres korál kővel és 3 drb arany különböző fülbevaló.

641. Csergő Mariska Ditró 3 drb ezüst karperec, egy törött, 2 feketére emaillozott.

642. Csergő Irma Ditró, 1 drb arany mellű veres kövekkel.

643. Dr. Szathmáry István gyógyszerész Ditró 1 drb arany óraláncapoc, 1 drb arany medaillon.

644. Szathmáry Pistuka Ditró 4 drb arany lánctörődk.

645. Szathmáry Mariska Ditró, 1 drb női arany gyűrű kő nélkül, 3 pár különböző arany fülbevaló, 3 kis drb arany töredék.

646. Szathmáry Ivánka Ditró, 1 drb arany kézelő, 1 urb arany ing gomb.

647. Szathmáry Istvánné Ditró 2 drb arany ing gomb.

648. Gaal Miklósné földbirtokos Ditró 1 drb női arany gyűrű kő nélkül és 1 darab arany fülbevaló fekete kővel.

649. Gál Ferencné Ditró 1 pár arany fülbevaló.

650. Keresztes Gorgelyné Ditró 1 drb arany mellű 3 kis veres kővel és 1 pár arany fülbevaló 1-1 vereskővel.

651. Mezey Istvánné Ditró 1 drb arany gyűrű vereskővel, 1 pár arany fülbevaló veres kővel és 8 drb régi apró ezüst pénz.

652. Gábosy Lászlóné Ditró 1 darab arany mellű vereskővel, 1 drb arany gyűrű 3 fehér kővel.

653. Gábosy László Ditró 9 drb ezüst karkötő, 1 drb ezüst csat.

654. Ádám Józsefné Ditró 1 drb női arany gyűrű 2 vereskővel.

655. Ádám József Ditró 1 drb arany nyaklánc kis arany lóherével.

656. Csonka Ilona Ditró 1 drb eltörött női arany gyűrű 1 drb arany fülbevaló.

657. Özv. Signeriné Jánosné Ditró 1 pár eltörött női arany fülbevaló és 1 darab eltört arany mellű.

658. Gima István Ditró 1 drb arany gyűrű kékes fehér kővel.

659. Gima Istvánné Ditró 1 darab arany jegygyűrű.

És ti bombavető kutya szerbek
Kondult az utolsó óra nektek,
Országotok izzé-porrá törjök
S Ferencz József lábaihoz tesszük.

Elmegyünk mi idegen országba,
Dicsőséget hozni a hazánkra
Esti szellő vidd el majd a hírünk,
Hogy mi soha senkitől sem félünk.

Mit nekük az, ha az ágyu bömböl,
Golyó sivit és a kurd csörömpöl?
A halállal bátran szembe nézünk
Igy reméljük, hogy majd haza térünk.

Soha se volt még mi köztünk gyáva,
Megesküszünk az Egek Urárn,
Mert ha köztünk lett volna egy gyáva
Szuronyunkba behuztuk volna.

Isten veled édes székely hazám,
Most érzem, hogy szeretlek igazán,
Visszajövünk ha az Isten segít,
Ha már visszavertük hazánk ellenségét.

Isten veled édes feleségem,
S otthon maradt szép kicsi gyermekem,
Oly óhajjal megyünk a csatára
Hogy jobb jövőt hozunk a hazánkra.

Törüljétek le a könnyeteket
Hogy elmegyünk, soh'se könnyezetek,
Azon szent hit él a sziveinkben,
Megessétek és visszahoz majd a Jóságos Isten.

Galicziai harctér, 1914. szeptember hóban...

A szerkesztők nevében közli:

Ádám Ferencz,
a székely népfelkelő csapatokhoz
beosztott m. kir. csendőr é. őrmester.

660. Gima Anna Ditró 1 darab női arany gyűrű kő nélkül.

A midőn a fent elsorolt tárgyak és értékek átvételét ezennel nyilvánosan nyugtázzuk, egyszersmind halás köszönetünket nyilvánítjuk mindazoknak, kik a nemes cél érdekében akár mind gyűjtők, akár mind adományozók ezen eddigi szép eredmény elérésében közreműködtek.

A „Csikvármegyei Augusztus gyorssegély-alap” központi ügyvezető bizottságának nevében és megbízásából:

Pótz Antal, Gyalóky Sándorné,
iggy. ö. r. önk.

(Folytatjuk.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Elfogták az orosz hadipénztárt.** Königsbergből jelentik: A Mazuri tavak melletti csatákban a németek zsákmányul ejtették az orosz hadipénztárt 250.000 rubel arannyal.

— **Kinevezések a honvédségnél.** A király a tábornoki karban kinevezte altábornagynak pillisi Kornhaber Adolfot, a háború idejére ténylegesített nyugalmazott cím és jelleggel felruházott altábornagyot, a magyar királyi honvédség tényleges állományában pedig a gyalogságnál alezredessé Nagy Pál 24. honvéd gyalogezredbeli őrnagyot.

— **A maximális listárok.** Csikvármegye területére a maximális listárok a következőképpen állapítottak meg: Tészalistsz 68-67 kor., főzöliszt 64-57 korona, kenyérliszt 48-13 kor., simalistsz 50-02 kor., rozsliszt 43-29 kor., árpalistsz 42-50 kor., tengerilistsz 31-90 K. Ez árakba belefoglaltnak mindennemű költségek is, ennél magasabb árat a kiskereskedők sem követelhetnek, ha csak büntetésnek nem akarják magukat kitenni.

— **A csendőrség köréből.** Sándor József csikszeredai csendőrhadnagyot főhadnaggyá nevezték ki.

— **A honvédség köréből.** Dr. Dobos András, dr. Zakariás Manó, dr. Györgypál Donkosa, Geiger János, Berze Árpád, dr. Szántó Samu és dr. Dóczy Kálmán 24. honv. népfelkelő hadnaggyok főhadnaggyokká neveztettek ki.

— **Virághullás.** Potovszky Ferenc karcfalvi községi jegyző 3 és fél éves kis leánya, Annuska folyó hó 19-én Karczfalván hosszas betegség után elhunyt. Temetése folyó hó 21-én ugyanott nagy részvét mellett ment végbe.

— **Takarmany vetőmagvak.** A Gazdasági Egyesület iródjában a legelső rendű takarmany vetőmagvak fognak az egyesület tagjainak rendelkezésére állni március hó 20-tól kezdődőleg a délelőtti órákban való kiosztásra, a következő árakon: Lohere 2 K 50 f. Lucerna 2 K 40 f. Baltacim 65 fillér. Oberndorfi és Eckendorfi répa 90 fill. Angol perje 1 kor. Réti komocsin 1 korona 30 fillér kilogrammonkénti árban. Mútrágyából is van rendelkezés alatt kisebb mennyiség, chilisalétróm 35 fillér és káliszó 15 fillér árban.

— **A csikszeredai kaszinó költségűlése.** Vasárnap délután tartotta a csikszeredai kaszinó 39-ik rendes évi közgyűlést Gyalóky Sándor főispán elnököltével. A közgyűlés a tagok élénk érdeklődése mellett folyt le. Letárgyalták és elfogadták a múlt évi számadásokat és a folyó évi költségelőirányzatot. Tudomásul vették a könyvtárnok és háznagy jelentését, valamint a költségvetés kapcsán tett azon bejelentést, hogy a kaszinó a magyar nemzeti hadikölcsönből 1000 koronát jegyzett. Jenev László eltávozott igazgatótárs helyére Bodor Gyula kir. főerdőtanácsost választották meg. A kaszinó újságjait a kórházakban ápoló sebesült katonákhoz juttatja.

— **Kitüntetés.** A király az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismerésül elrendelte, hogy Józsa Géza 24. népfelkelő honvéd gyalogezredhez beosztott szolgálaton kívüli viszonybeli hadnagynak a legfelső dicséret elismerés tudtul adassék.

— **Egyházi hírek.** Stenczel Lajos szarhegyi káplán Gyergyószentmiklósról helyeztetett át.

Ágota Endre gyergyószentmiklósi káplán betegsége miatt ideiglenesen nyugdíjaztatott.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter a hadiadó kivetésére alakítandó adófelsőszámlái bizottság elnökévé 1915. év tartására Mikó Bálint v. b. t. t., nyugalmazott főispán, főrendiházi tagot kinevezte.

— **Házasság.** Kósa Elek tanító, hadapródjelölt folyó hó 17-én vezette oltárhoz Petres Juliskát Csiksomlyón.

— **Bereczek Lajos főgimnáziumi tanár eljegyzte Kálnoky Annuska áll. tanítónőt.**

— **Aranyat vasért.** A vármegyénkben rendkívül nagy eredményt ért aranyat vasért mozgalom végére jutott. Ez uton is kérjük a vármegye közönségét, hogy akik még arany értéktárgyakat akarnak adni vasgyűrűkért vagy pénzzel ohajtják megváltani a vasgyűrűket, jelentkezzenek sürgősen a főszolgabíráknál, polgármestereknél, avagy Gyalóky Sándor főispán urnál délelőtt 11—1 óra között, mert a végzámadások már folyamatban vannak. Itt emlíjük meg, hogy e mozgalomban eddig 1600-an adakoztak és a befolyt tényleges érték circa 20,000 koronát tesz ki.

— **Hindenburg számtudománya.** Hindenburg tábornagy öccse most adja ki bátyja életrajzát Schuster és Loeffler berlini könyvkiadónál. Biztos, hogy a könyvnek nagy sikere lesz. Maga Hindenburg tábornagy egészítette ki a könyv adatait jegyzeteivel és ifjkorának sok apró emlékével, melyeket az olvasónak elcseveg. Ebből a könyvből való ez az iskolai bizonyítvány, melyet a glogau királyi evangélikus gimnázium állított ki a negyedik osztályból távozó diáknak:

Paul Luis Hans von Hindenburg született 1847. október hó 2-án Posenben, Hindenburg kapitány és századparancsnok ur fia, evangélikus vallású tanuló, a fentjelzett intézetet 1867 husvétja óta látogatja és legutóbb a negyedik évfolyamot járta. E tanévben súlyos megbetegedés érte, az egyik évnegyed felénél többet mulasztott; egyebekben rendszeresen látogatta az iskolát. Szorgalma eleinte dicséretre méltó volt, utóbb azonban kissé hanyatlott. Magaviselete — eltekintve attól, hogy óra alatt fecsegni szokott — jó volt. Az utolsó évnegyed bizonyítványa szerint a vallásban latinban, francia nyelvben és a földrajzban elért eredménye kielégítő, a németben jó; csak a számtanban nem volt képes a követelményeknek megfelelni. Az összeredményt tekintve a felsőbb osztályba való lépésre jogosult. Intézetünkben azért távozik, hogy a wahlstadti kadétskolába lépjen, amire neki Isten áldását kérjük.

A tábornagy klasszikus rövidségű jelentései bizony nem árulják el, hogy valaha „fecsegő” volt; de a matematika professzora igazságosan klasszifikált. Hindenburg azóta sem tudta elégségre felvinni. Hiszen még az egyszerű összeadást sem tudja! Először huszonhatezernek számolja a foglyokat, aztán ötvenezret, hatvannégyezret számol s végül maga bevallja, hogy talán még többben vannak. Sőt legújában a foglyok száma a 100,000-et is meghaladta és a 20-nak jelzett ágyuk 300-nál is többre emelkedtek. Hindenburg! Hindenburg! Hát micsoda számolás ez?

— **Hósi halált halt tiszt kitüntetése.** Hirt értünk annak idején Ferenczy Ernő csikszeredai kir. törvényszéki jegyző, m. kir. 24. honvéd gyalogezredbeli népfelkelő hadnagy, századparancsnok hósi haláláról, mely vármegyénkben mindenfelé általános részvétet keltett. A hős tiszt most megkapta a király legszébb elismerését és kitüntetését. A király ugyanis az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül — amint félhivatalosan jelentik — az ellenség előtt elesett Ferenczy Ernő népfelkelő hadnagynak a hadidiszitményes 3. osztályú katonai érdemkeresztet adományozta.

— **Köszönetnyilvánítás.** Nagy Sándor csikszentmártoni földbirtokos a Vöröskereszt Egyesület Csikszereda városi választmányának a megbeszéltek részére két vaddisznót ajándékozott. Fogadja nemességivü adományáért a választmány halás köszönetét.

— **Matiné.** A Vöröskereszt Egylet Csikszereda városi választmánya és a március 15-ét rendező bizottság március hó 15-én d. e. 11 órakor a vármegyeház közgyűlést termében jótékony célú hazafias matiné rendez. A műsor összeállítása most van folyamatban Gyalóky Sándorné és Fejér Sándorné rendezők ügybuzgósága és nemes izlése kellő biztosíték, hogy magas színvonalon álló műsorban foggyönyörködhetni városunknak és vidékének hazafias közönsége. A műsort jövő számunkban fogjuk közölni. A belépő-díj személyenként egy korona. A tiszta jövedelmet részben a Vöröskereszt részére, részben pedig a harctéren megváltott hős katonáink javára fordítják. Eppen ezért felkérjük a választmányt, hogy a rendezésről külön meghívót nem fog kibocsátani, hanem ezen az uton hívja meg a matinéra az érdeklődő közönséget.

— **Sok kalászos, különösen sok árpat kell vetni.** Közleg a tavasz nyílt, kezdődnek a tavaszi munkák, korán kell szántani, vetni, hogy a hadba vonult földjeit la-

megmunkálhassuk, s elvethessük, meg azért is, mert az esetleges tavaszi szárazság a késői vetésben nagyobb kárt tesz. — A világháború nagyarányú kenyérszükséglete nemhogy csökkenne, hanem folyton fokozódik. A szövetséges központi hatalmak kénytelenek kenyérszükségletüket ma saját területük termékeiből fedezni, mert a tengeri hajózás bizonytalansága miatt Amerikából, s egyebünnen a nyers anyagokat, s így gabonafélt is behozni kockázatos. Miután pedig Aueztia, de még Németország sem juthat abba a kedvező helyzetbe, hogy kenyérszükségletét egymaga fedezhesse, Magyarország kénytelen, sőt köteles is szövetségesei szükségletét a maga termékeiből fedezni. Hogy ennek megfelelőhessünk, sok olyan növényt kell termesztünk, amelynek magva kenyér előállítására alkalmas; ilyen pedig a tavaszi buza, a tavaszi rozs, főként a tavaszi árpa. Utóbbiból igyekeznünk kell tehát legtöbbet vetni, mert az árpa a legkitűnőbb kenyérpótló anyagok közé tartozik. A drágaság miatt azonban az árpamaggal is takarékosan és előrelátóan kell bánni. A talajt nemcsak jól kell megművelni, de olyan erőállapotba kell hozni, hogy az bőséges árpaterméseket adhasson; ezt pedig, ha már az őszi szántástól elmaradtunk, a még tarlóban fekvő árpaföldek korai felszántásával és ismételt boronálásával fogjuk elérni. A jól felaprotott föld a maga eszei nedvbőségeivel, a talajban levő tápláló anyagokat hamar feloldja, az árpa gyökerei részére hozzáférhetővé teszi, s biztosan jó terméshozamot ad különösen abban az esetben, ha főleg a régebben nem trágyázott talajokra vetés előtt 150-200 kg. szuperfoszfátot is kiszórunk. Ez legkedvezőtlenebb esetben is megfelel 2 mm. árpatermés többletnek. Ha az 52-53 K. értéket képviselő 2 mm-nyi árpa többletből levonunk 20 K.-át műtrágyára, még mindig marad haldanként 30 K.-át meghaladó tiszta haszontöbbletünk. Ezzel az eljárással bő termést, nagy jövedelmet biztosíthatunk.

— **Mezőgazdasági munkások.** A földművelésügyi minisztérium nagyváradi kirendeltségénél körülbelül ezer olyan mezőgazdasági munkás — férfi és nő vegyesen — jelentkezett, a kik hónapos vagy éves cseledek más vidékre is hajlandók elszereződni. A kirendeltség az érdeklődőknek a munkások szerződési feltételeiről készséggel nyújt fölvilágosítást és szolgál utmutatással.

— **Ez már példa!** Kolozs megye hatóságilag szántatja fel a miveletlenül maradt földeket. Kolozs megye állandó választmánya ugyanis a legutóbbi közgyűlés elé határozati javaslatot terjesztett, amely szerint Kolozs megye inséges szabályrendeletének alkalmazásával a hadba vonult munkaerejének nélkülözése miatt miveletlenül maradt földeket hatóságilag, közmunkaerővel felszántatja, megmivelteti és a termésből esetleg levonja a költségeket, amennyiben a költségek megtérítését a községek kívánják. A határozati javaslatot a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

— **Új rend a tábori levelezésnél.** Eddig a közönség portómentesen levelezhetett a katonai egyénekkal, ha azok nem a harctéren voltak is. Ezután ennek a rózsás állapotnak befellegzett, amennyiben katonáinkkal csak úgy levelezhetünk portómentesen, ha azok a harctéren vannak, vagy pedig valamelyik kórházban fekszenek. Tehát pl. Brassóban, Nagyszombenben, Kolozsváron stb. levő katonáinknak nem küldhetünk portómentes levelet vagy levelezőlapot, hanem azokra bizony rá kell tenünk a bélyeget, mint a polgári egyénekkal való levelezésnél. Viszont katonáink sem írhatnak nekünk mindenünnen portómentesen a nem hadművelési területről. Portómentesség itt csak azokra a levelezésre terjed ki, ha azokat oly katonák küldik, akik a védőrségi és biztosító csapatok, valamint póttettek, helyőrségi kórházak és nyilvántartó élelmezési raktárak kötelekébe tartoznak. De itt is korlátozzák a feladást, amennyiben katonáink hetenként csak kétszer adhatnak fel portómentesen egy-egy levelezőlapot, melyeket a parancsnokság hétfőn és csütörtökön összegyűjt, lebélyegez és postára ad.

— **A kozák ördögök.** A bukaresti „Adeverul” szükségét érzi az oroszok bukovinai garázdálkodásáról a következő újabb részleteket közléséért.

A kozákok a bukovinai hegyek között elszennvedett vereségek után visszavonulásuk alkalmával rablások, kegyetlenkedések és egyéb kihalások újabb sorozatát követték el. Egy román papot Gura-Humora egyik utcáján pörére vetkőztettek. Százötven koronáját elrabolták, azután gunyos csufolódások között otthagyták. Két parasztot, a kik ezen gyalázatoság ellen tiltakoztak, az utcán agyonlét-

tek. — Vama városában a kozákok kirabolják a Hullmann-féle nagy kézműváru kereskedést, azután felgyújtották a házat. A szerencsétlen kereskedő kára több mint 150.000 korona. — Caprian, ugyancsak varnai kuraakadót több orosz katona kirabolta és elképzeltelentlen kegyetlenséggel megkínozta. — Egy szerencsétlen fiatal, 18 éves leányt, a ki Romániából tért vissza Gura-Humurára, a szüleit meglátogassa, a kozákok elfogták. Gaztettükhöz nézőközönséget is hívtak több fiatal lipoviniai személyében. A borzalmasan összekínzott leány ez időszertint súlyos betegnek fekszik. Egy osztrák népfelkelőnek, a kit több részeg kozák Terescheni községben elfogott, a fickók — írja az „Adeverul” — levágták az orrát, a füleit, a kezeit, majd haltával a fejét, melyet az utcára dobtak a következő-fenyegetéssel: Erre a sorsra fognak jutni mind azok, a kik parancsainknak nem vetik alá magukat!

— **Szép kis rokonság!** Vilmos császár a keleti harctéren sorra meglátogatta a hadikórházakat. Rendes szokásához híven, elmesélte a sebesülteknek a legújabb győzelmi híreket és a többi között elmondott néhány hazugságot, a melyet az angolok világszerte terjesztenek. Egy bajor paraszt hamisítatlan müncheni tájszólással így szólott erre:

— Szép kis rokonsága van Felsőgednek! A császár környezete megdöbbenve hallgatta a naiv katona kijelentését. A császár azonban odament hozzá és mosolyogva hosszsan kezét szorított vele.

— **Hamis százkoronások.** Bécsből jelentik nekünk: Az utóbbi időben igen sok hamis száz koronást hoztak forgalomba, a melyek a megtevesztésig hasonlítanak az eredetiekhez. A ki a hamisító nyomára vezet a hatóságot, nagyobb összegű jutalomban részesül. A kereskedővilágnak épp úgy, mint a nagyközönségnek érdeke, hogy a hamisítót elfogják, mert az osztrák és magyar bank semminemű hamisításért felelőséget nem vállal és a kár azt éri, a ki az ilyen hamis pénzt elfogadja. A hamis százkoronást a következőkről lehet megismerni: A magyar oldalon főnn a bal sarokban a bárki szót így írták: barki. A magyar oldalon a betűk keskenyebbek és szélesebb fehér sáv veszi őket körül, mint az igazi bankon, továbbá női fej alatt a 100-as szám és a diszítés, a melynek közepében a szám van, nem oly finom és kidolgozott, mint a jó százkoronáson. A hamisítványok két egymásra ragasztott vékony papírból készültek és ha kissé használtak már, helyenként hólyagok látszanak rajtuk.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik jó uram elhunytá alkalmából Jevében, vagy személyesen kifejezett részvételükkel enyhítették fájdalmainkat: a magam és családom nevében e helyen mondom halás köszönetet. Özv. id. Dávid Ignáczné.

— **A marosvásárosi bevonulás elhalasztása.** A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy mindazoknak az 1878., 1879., 1880., 1881. és 1882. évben született népfelkelésre kötelezett magyar állampolgároknak, a kik a népfelkelési bemutató szemlén népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak, a népfelkelői tényleges szolgálatra nem 1915. március 1-én, hanem 1915. március 15-én tartoznak bevonulni. A fent felsorolt évfolyamokhoz tartozó és a sz. tm. k. r. m. k. beszercebányai, kassai és egri m. kir. honvéd kiegészítőparancsnokságok területén tartott bemutató szemle alkalmával alkalmasnak osztályozott, de népfelkelési igazolványi lappal el nem látott népfelkelésre kötelezettek a budapesti m. kir. honvéd kiegészítőparancsnoksághoz vonulnak be. Azok a népfelkelésre kötelezettek, a kik az iglói, munkácsi, ungvári és marosvásárosi honvéd kiegészítőparancsnokságok területéről tényleges szolgálatra még ide előtt behívtattak, de később bizonytalan időre szabadságoltattak, abban az esetben, ha eddig külön behívójegygyel népfelkelői fegyveres szolgálatra be nem hívtattak, szintén a fent említett napon tartoznak bevonulni.

— **Harctéri adoma.** Tudvalevőleg nálunk igen nagy gondot fordítanak a tábori postára s így ez az intézményünk valóban mintaszerű. Ellenben a németeknél már lassabb a Feldpost. A míg a mieink a magyar lapokat 2-3 nap alatt megkapják, addig a németeknél két hetes újság a legfrissebb. Innen ered a következő adoma. Vilmos császár künn jár a harctéren és a postavezetőt megszólítja:

— Kedves direktor, miért nem viseli a vaskeresztet?

— Felsőg, még nem kaptam meg.

— Csodálom, hiszen már két hete elküldtem a Feldpost után!

— **A sörfőzés korlátozása.** A kormány elrendelte, hogy a sörfőzdék február hó 19-én tul csak az akkor beáztatott árpát dolgozhatják fel, tovább árpából sört főzni nem szabad. Kivételkép a kereskedelmi miniszter azon sörfőzőknek, kik a tavaly főzött sörmennyiség 70 százalékát még nem termelték ki, megengedheti 70 százalék kitermelését. Szóval az idén kevesebb lesz a sör.

— **A negyvenkettős.** Egy öreg magyar faggatja a sebesült vitézt:

— Hát negyvenkettőt láttál-e öcsém?
— Hogyne láttam volna, mikor ott voltam!
— Hm. Láttál? Osztan milyen nagy volt?
— Hát a csöve nem igen kurtább, mint ide a polgári iskola.

— Tán csak nem? Hát osztán mér hijják negyvenkettősnek?

— Hogy mér hijják? Mert egyszerre negyvenkettőt lú.

— Ájnye öcsém, a kutyát tedd bolonddá!

— No há, nem muszáj azt egészen úgy venni, ahogy mondom, de csak majd annyi, mert negyvenet lú kétszerre.

— Azér mondom! Mer engem ugyse teszel bolonddá baka létedre, mikor én meg huszár voltam!

— **A házasságon kívül született gyermek érdeke.** Eddig a házasságon kívül született gyermek teljesen ki volt szolgáltatva a szülők önkényének. Az anya az apával sokszor igazán csak pillanatnyi haszonért egyezséget kötött és ezzel az egyezséggel az apamagmenekült a tartásdíj fizetésétől, egy összegben sokszor jóval kevesebbet téven le, mint a mennyit tartási kötelezettsége rá az évek folyamán róna. Az ilyen egyezsék eddig gyámhatósági jóváhagyás alá nem került és így senkisémet védte a gyermek érdekeit. Ennek a tarthatatlan állapotnak véget vet Sándor János belügyminiszter elvi határozata, a mely kiköti, hogy az apa és az anya között létrejött egyezség csak a gyámhatóság jóváhagyásával jogérvényes.

Szerkesztői üzenetek.

M. G. Sajnálataunkra nem közölhetők.

LEGUJABB.

Amegsemmisített orosz hadsereg.

Hindenburg óriási győzelme.

100,000-nél több orosz fogoly, 150 ágyu, több száz gépfegyver.

Berlin, február 22.

(Hivatalos.) A német nagy főhadiszállásról jelentik:

A nyugati harctéren Yperntől keletre ismét elfoglaltunk egy ellenséges lövészárkot. Ellenségnek az általunk elfoglalt állások ellen intézett ellentámadásai sikertelenek maradtak.

Champagnében tegnap is aránylag nyugalom uralkodott. Altalunk ott a legutóbbi harcokban elfogottak száma 15 tisztre és több mint 1000 főnyi legénységre emelkedett. Ellenségnek véres veszteségei rendkívül nagyoknak bizonyultak.

Verdunól északra levő állásaink ellen ellenség tegnap és ma minden eredmény nélkül támadott.

Vogézekben erős harc után elfoglaltuk Hohrert és Stossweiler helységeket, egyébként nevezetesebb újság nincs.

Keleti harctéren a mazuri téli csata utáni üldözés befejezést nyert. Grodnótól északnyugatra erdők megtisztítása alkalmával, valamint a Bobr és Narew folyók területéről legutóbbi napokban jelentett harcokban eddig egy parancsnoki tábornok, két tábornok hadosztályparancsnok, négy más tábornok, valamint megközelítőleg 40,000 főnyi legénység esett hadifogságunkba. Hetvenöt ágyut és meg nem állapított számú géppuskát, valamint sok egyéb hadiszert zsákmányoltunk.

A mazuri téli csata összes zsákmánya ezzel mai napig 7 tábornokra, több mint 100,000 főnyi legénységre, 150 ágyura és még megközelítőleg sem áttekinthető géppuskára és egyéb hadiszertre emelkedett.

Nahéz ágyut és löszert ellenség több helyen elásott vagy tavakban elsüllyesztett. Lötzennél és Spirding-tónál nyolc nehéz ágyut kiástunk vagy vízből kiemeltünk.

A Slevárs báró tábornok parancsnok-

sága alatt álló tizedik orosz hadsereg ezzel megsemmisítettnek tekinthető.

Új útközetek kezdnek kifejlődni Grodnónál és Szuhowoljától északra, valamint a Przasnysznál már jelentett harcok tovább folynak.

Lengyelországnak Visztulától délre eső részében nincs újság.

Az oroszok kárpáti veresége.

40,000 orosz fogoly, 9 ágyu és 34 géppuska.

Budapest, február 22.

(Hivatalos.) Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese a főhadiszállásról jelenti:

Orosz-lengyelországi és nyugati galicziái arcvonalunkon tüzérségi harcok és csatározások folynak. Ellenségnek egyes elszigetelt előretörését könnyen visszautasítottuk.

A Kárpátokban számos orosz támadás volt, amelyek a nyugati szakaszon egész éjjel át is tartottak. Mindezen kísérletek, melyeknek célja volt akadályainkig előre nyomulni, ellenség súlyos vereségei mellett, meghiusultak.

A Dnyeszter folyótól délre a harcok terjedelme növekedik. Tegnap ellenségnek egy erősebb csoportját hosszabb harc után visszavetettük és 2000 oroszot elfogtunk, négy ágyut, sok hadianyagot zsákmányoltunk.

Kárpáti harcokban csapataink által január végétől néhány nap előtti időpontig elfogott oroszok 29,000 főnyi létszáma, amelyeket egy hivatalos orosz jelentés hamisnak jelzett, időközben megnövekedett, 64 tisztre és 40,806 főnyi legénységre emelkedett. Ehhez járul még 34 géppuska és 9 ágyu.

Előnyomulásunk Stanislau felé.

A kárpáti harcok tovább folynak.

Budapest, február 23.

(Hivatalos.) Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese a főhadiszállásról jelenti:

Orosz-Lengyelországban lényeges esemény nem történt.

Nyugat-Galicziában tüzérségi harcok és egyéb harci tevékenység folyik látást megnehezítő időben.

Kárpáti arcvonalon orosz támadások, ellenség jelentőkeny veszteségei mellett, szokott módon összezuzódtak. Hét tisztre és 550 főnyi legénységet elfogtunk.

A Dnyesztertől délre a harcok tovább tartanak. — A csatatéren kipróbált horvát c-apatoknak sikerült oredményes támadásokkal oroszokat több helységről kiverni, az erősen megszállott állásokat ellenségtől elfoglalni és előnyomulva tért hódítani.

Az oroszok újabb megsemmisítő veresége.

A zsákmányolt ágyuk száma 300.

Berlin, február 23.

(Hivatalos.) A német nagy főhadiszállásról jelentik: A nyugati harctéren Calais városa február hó 21-ről 22-re ritardó üjelen számos légi bombát dobtunk.

Franciaik tegnap Champagnében Perthesnél és attól északra újabb, hirtér csökkenő erővel támadtak. Tüzérségünkben összes előretöréseik összeomlottak.

Apremontnál franciákat, akik kezdetben kisebb sikereket értek el, állásaikba visszavetettük.

A Vogézekben a Mülbach helységről északra fekvő nyereg magadatot rohammal elfoglaltuk.

Egyébként nevezetesebb újság nincsen.

A keleti harctéren oroszoknak gyorsan összeeszedett, újonnan kiképzett erőkkel Grodnótól észak-nyugati irányban megkísérelt előretörése, oroszok megsemmisítő veszteségei mellett, összeomlott.

A mazuri téli csata utáni üldözés alkalmával zsákmányolt ágyuk száma több mint háromszázra emelkedett, köztük 18 nehéz ágyu van

Ossorietől észak-nyugatra, Lomzától északra és Prasznyánál harcok még tartanak.

A Visztula mentén, Plocktól keletre, Wyszogrod irányában tovább nyomultunk előre

Lengyelországnak Visztulától délre eső részében egy orosz hadosztálynak a Rawka mentén terő állásaink ellen intézett előretörését visszavetettük.

Jó házból való, irni olvasni tudó fiu tanulóknak felvétetik

Ifj. Berkovits Jakab fűszer- és lisztüzletében, Gyergyószentmiklóson.

Szám 24—1915.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbírósnak 1915. évi P. K. 513/5. sz. végzése folytán Dr. Csedő András ügyvéd által képviselt ifj. Deák György szépvízi lakos végrehajtató részére, végrehajtást szenvedő ellen 310 korona 30 fillér követelés s járulékai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtást folytán alperestől lefoglalt es 880 koronára becsült ingóságokra a csikszeredai kir. járásbírósnak 1915. évi P. K. 513/5. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglalatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, a végrehajtást szenvedők lakásán Gyimesfelsőloken leendő megtartása határidőül 1915. évi március hó 11-ik napján délelőtt 11 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt ingók es pelig: Lovak, szarvasmarhák es juhok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáton alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelést megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna es ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az arverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölölőgére fognak utaltatni.

Kelt Csikszereda, 1915. évi február hó 19. napján.

Molnár Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 359—1915.

2—3

Árverési hirdetmény.

Alulírott előljároság közhírré teszi, hogy Csatoszeg község vadászterülete 6 (hat) egymásután következő évre haszonberbe adatik.

Az arverezés Csatoszeg község házával 1915. évi március hó 16-án d. e. 9 orakor fog megtartatni.

Csatoszeg, 1915. évi január hó 8-án.

Reck Ferenc, Karacsi András,
k-jegyző. k-biró.

JAKAB JÓZSEF

polgari es egyenruha szabó,
a m. kir. 7. csendőrszárny volt szállítója.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a m. t. közönséget, hogy Csikszeredában a Kossuth Lajos-utcában, a m. királyi postával szemben levő

FÉRFI-SZABÓ ÜZLETEMBE

megrendelésre a legrövidebb idő alatt a legjutányosabb árak mellett készítek mindennemű polgári és egyenruhákat. Mindenféle egyenruhazati cikkek a legolcsóbb áron beszerezhetők. 10—

Gyors es szolid kiszolgálás.

Férfi fehérneműt

mérték szerint ajánl, saját gyártmányut, legolcsóbb árak mellett

Gross Frigyes, fehérnemű készítő Brassó, Kapu. 34.

Megrendelések pontosan eszközöltetnek. Ingeknél csak a nyakbőségei es alsó-nadrágoknál a hossz- es övbőséget kell megadni.

Szövetek!
Selymek!
Bársonyok!
Szalagok!
Csipkék és
Diszek!

DIVATÁRUHÁZ!
BERBEKAR ÉS CZINK

Kolostor-utca-7. szám. **BRASSÓ** Telefon szám 470.

Ujdonságok minden időnyre naponta érkeznek!
Angol és francia ruhák elkészítését elvállaljuk! 23-50

Menyasszonyi
kelengyék!
Asztalneműek!
Bluzok!
Pongyolák és
Női kabátok!

Haas Fülöp és Fiai, Brassó, Kapu-utca 60. szám.

Ajánlják dusan felszerelt raktárukat! -- Szőnyegek, butorszövetek, paplanok, függönyök, asztal- és ágygarnitúrák, utazó- és kocsitakarók, gyékények stb. stb. — Gyári árak mellett!
B U D A P E S T. 36 fióküzlet. **B É C S.**

**Szőnyegek, függönyök,
ágy- és asztalterítők,**
linoleum, valamint modern
lakásberendezések
legolcsóbban

Tellmann és Speil-nál
Brassó, Buzasor 8. szám alatt
szerezhetők be, a hol ezen cikkekből a
legnagyobb raktár van.

Levélbeli megrendelések a legnagyobb elő-
vigyázattal és azonnal elintéztetnek.
31-52

DESZKA, PALLÓ, LÉC, GYALULT PADLÓ DESZKA
mindenféle méretben és mennyiségben.

HULLADÉK LÉC ÉS CÁNDRÁ

szekérszámra házhoz szállítva állandóan kapható a

MADÉFALVI „IDA“ FÜRÉSZGYÁRNÁL.

Megrendeléseket szívesen felvesz

Vákár L. könyv- és papírüzlete Csikszeredában.
29-

Tüzifa eladás!

Tudomására hozom a t. közönség-
nek, hogy jó száraz bükk

t ü z i f á t

készpénzfizetés ellenében a követ-
kező árakon bármilyen időpontban és
mennyiségben házhoz szállítok:

I. rendű 1 méteres hasáb 1000 kgr. 14 K
I. rendű rövidre vágott 1000 kgr. 16 K
II. rendű hasáb 1000 kgr. 12 K
II. rendű vágott 1000 kgr. 14 K

Megjegyzem, hogy egy falu-i öbön
ha az jó száraz, meggyőződésem sze-
rint csak 1300-1400 kilogramm fa
van, az általán ajánlott súlyszerinti
vásárlásnál azonban egy, ennek meg-
felelő öbön 2000 kiló meggye bele s
ezért a tölem súly szerint vásárolt
fa mindig jóval kevesebbe fog ke-
rülni. Tisztelettel: 20-26

Bauer Jánosné,

első csikszeredai tüzifa-apritó fűrésztelepe.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Értesítjük Csikszereda város és vidéke közönségét, hogy Csikszeredában a
Kossuth Lajos-utca-ban (Lázár Domokos-féle ház) már évtizedek óta fenálló

FÉRFI ÉS NŐI FODRÁSZ-ÜZLETEINKET

1914. évi október hó 1-én áthelyeztük az Apaffi Mihály-utca-ba
(Jakab Gyula-féle ház, a Huster-szabóval szemben). A borbély-üzlet
mellett külön bejáratú van a női fodrász-terem, kényelmesen be-
rendezve, hol elvállalunk mindenemű női hajmunkát és délutánonként
hygienikus fejmosást villanyszáritóval (meleglevegővel). Midőn ezt igen
tisztelt vendégeinknek szíves tudomására hozzuk, nem mulaszthatjuk
el, hogy köszönetet ne mondjuk az eddigi párfogásukért s egyben kér-
jük, hogy jövőre is szíveskedjenek támogatni s viszont mi is biztosít-
juk vendégeinket a szolid kiszolgálásról. Maradunk kiváló tisztelettel:

Szabó Lajos és neje, férfi és női fodrász.

Raktáron tartunk mindennemű kész hajmunkákat és női pipere cikkeket.
21

A BÜRGER-FÉLE

„APOSTOL“ BIO-MALÁTA-SÖR

a legjobb müncheni tápsörökkel vetekedik, kellemes ízű, maláta dus.
Különösen tápláló anyáknak és álmatlanságban szenvedőknek ajánlható.

Gyártja BÜRGER ALBERT sörfőzdéje, Marosvásárhelyt.

Csikszeredában képviselve:

Fenyves Aladár sör-nagykereskedő által.

Kapható: Nagy Gyula ur fűszer- és csomage üzletében.
Valamennyi jobb kávéház és vendéglőben és naponként
frissen csapolva az „Eropa“ vendéglőben.
104-

NYOMDASZTANULÓNAK

felvétetik egy ügyes fiú, ki lega-
lább a középiskola II. vagy III-ik
osztályát jó sikerrel végezte

Vákár L. könyvnyomdájában, Csikszereda.

Hosszúrovó Cement Födélcserep

majdnem határtalan tartóssága, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható
Iroda: Hirscher-u. 18. sz. Portland cementgyárnál, Kugler és Társai, Brassóban. Iroda: Hirscher-u. 18. sz.